

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/29/2021
Identifikačné číslo spisu: 2119011116
Dátum vydania rozhodnutia: 02.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2119011116.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Zemkovej PhD. a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Petra Kaňu na neverejnom zasadnutí konanom 2. marca 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného J. O. pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, o dovolaní obvineného J. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/9/2020 z 26. mája 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného J. O. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/26/2019 zo 4. novembra 2019 bol obvinený J. O. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

- v presne nezistenom čase a na presne nezistenom mieste si neoprávnene zadovážil a až do 12:35 hod. dňa 26. januára 2018 na poschodí rodinného domu v I.. XXX v detskej izbe, v skrini, neoprávnene prechovával plastové vrečko s tlakovým uzáverom, ktorého obsahom bol podľa znaleckého posudku KEÚ PZ Bratislava, ČES: Z. biely práškový materiál s celkovou hmotnosťou 494 mg s priemernou koncentráciou 82,6% hmotnostných kokaínu, obsahujúci 408 mg absolútneho kokaínu, ktorého hodnota sa v 1. štvrtroku v Trnavskom kraji, podľa odborného vyjadrenia NAKA - národnej protidrogovej jednotky pohybovala vo výške 44,46 €, pričom kokaín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny omamných látok.

Okresný súd Trnava obvinenému uložil podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona podmienčne odložený so skúšobnou dobou 3 (tri) roky a uložil nad správaním obvineného probačný dohľad.

Podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona obvinenému prikázal v skúšobnej dobe jedenkrát za tri mesiace od právoplatnosti rozhodnutia dostaviť sa na Okresný súd Trnava pred probačného a mediačného úradníka a oboznamovať ho so spôsobom vedenia života a rešpektovať všetky príkazy a písomnosti, ktoré mu probačný a mediačný úradník uložia zároveň obvinenému prikázal v skúšobnej dobe podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 6To/9/2020 z 26. mája 2020, postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného J. O. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6To/9/2020 z 26. mája 2020 podal obvinený J. O. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Imricha Hrebíčka, advokáta v Trnave, dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a to, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený nesúhlasí so záverom súdov o zákonnosti domovej prehliadky v rodinnom dome so súpisným číslom XXX na podklade príkazu sudcu Okresného súdu Trnava s poukazom na záver súdu, že zásahová jednotka, ktorá vstúpila do rodinného domu ako prvá a až následne vyšetrovateľ a nezúčastnená osoba, je štandardný postup pri výkone takéhoto úkonu. Domová prehliadka pritom bola vykonaná teatrálne, nakoľko zásahová jednotka a jej použitie bolo nadbytočné. Ďalej namietol, že medzi obvineným a svedkami, orgány činné v trestnom konaní zaznamenali počas doby nasadenia informačno-technických prostriedkov niekoľko tisíc hovorov, pričom len osem z nich bolo vykonaných na hlavnom pojednávaní ako dôkaz, čo predstavuje nezákonný dôkaz z dôvodu, že oboznámenie zaznamenaných hovorov bolo vytrhnuté z kontextu. Kokaín nájdený v detskej izbe nepatrí obvinenému. Vo vzťahu k zaisteným stopám na bankovkách uviedol, že je majiteľom kaderníctva v F., kde denne preberá tržbu od zamestnancov, pričom mohol byť kontaminovaný prenosom z kontaminovaných bankoviek. Papierové bankovky sú obeživo, a preto nie je možné jednoznačne konštatovať, že práve obvinený manipuloval s kokaínom. Obvinený nikdy nebol užívateľom drog a o sklenených fajkách nájdených v garáži rodinného domu nemal vedomosť.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vysloví porušenie zákona v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, § 374 ods. 3 Trestného poriadku a následne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší uznesenie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikáže Okresnému súdu v Trnave, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

+ + +

Dovolanie obvineného J. O. bolo zaslané na vyjadrenie Okresnej prokuratúry v Trnave (zásienka súdu bola prevzatá 9. marca 2021), ktorá sa do času konania neverejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k podanému dovolaniu obvineného nevyjadrila.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní preveril splnenie procesných podmienok pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý

nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti a je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu zákonom striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením uvedeného mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštanca. Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy (ex offa).

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmé a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto dôsledky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa v predmetnej veci nestalo (napr. rozhodnutia ESLP: Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného konania odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, sa môže Najvyšší súd SR na základe svojej zákonnej právomoci zaoberať najmä tým (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dovolací súd dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonal dôkazy nezákonným spôsobom tzn., že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon.

Obvinený v dovolaní, v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, namietal:

- nezákonnosť domovej prehliadky:

Obvinený argumentoval neprípustnosťou procesnej situácie, ktorá nastala 26. januára 2018 pri výkone domovej prehliadky rodinného domu v I. so súpisným číslom XXX, postavenom na parcelnom čísle XXX v katastrálnom území I. (ďalej aj „rodinný dom“) a v priestoroch k nemu patriacim podrobne špecifikovaných v príkaze na domovú prehliadku vydaným sudcom pre prípravné konane Okresného súdu Trnava z 19. januára 2018 s odôvodnením, že „do rodinného domu najskôr fakticky vošla zásahová jednotka a až následne vyšetrovateľ a nezúčastnená osoba“.

Podľa § 100 ods. 2 Trestného poriadku domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

Podľa § 105 ods. 2 Trestného poriadku k výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

Z obsahu spisu vyplýva, konkrétne zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky z 26. januára 2018, že táto sa uskutočnila po predchádzajúcej výzve podľa § 104 Trestného poriadku za prítomnosti nezúčastnenej osoby Ing. A. D. a za prítomnosti členov domácnosti Ing. Z. O., K. O. (vlastníci rodinného domu), obvineného J. O., obhajcu obvineného JUDr. U. G., za prítomnosti vyšetrovateľa Policajného zboru npor. Mgr. X.U., kriminalistického technika npor. O.K., pracovníkov operatívneho oddelenia por. P., npor. U., npor. A., vyšetrovateľa Policajného zboru kpt. Z. D., vyšetrovateľa Policajného zboru por. A. A., psovoda a prokurátora JUDr. O. L..

V tejto súvislosti Trestný poriadok v ustanoveniach § 100, § 103, § 104 až § 107 Trestného poriadku neupravuje poradie vstupu jednotlivých osôb do obydľia pri výkone domovej prehliadky, ale upravuje okruh osôb, ktoré sa zúčastňujú pri jej výkone, a preto podmienku poradia vstupu, ktorej absenciu dodržania obvinený v podanom dovolaní namieta, nemôže obstať, keďže zákon poradie vstupu osôb do nehnuteľnosti, v ktorej sa prehliadka realizuje, nestanovuje. V konečnom dôsledku poradie vstupu do obydľia nemá ani akúkoľvek spojitosť s ďalším priebehom domovej prehliadky a jej výsledkom, ktorá bola pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o objektivite vykonaného úkonu daná prítomnosťou „domácich“ osôb a osoby na veci nezúčastnenej -Ing. A. D.. Napokon okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že „námietky ohľadne zásahovej jednotky, ktorá vstúpila do rodinného domu ako prvá a až následne vyšetrovateľ a nezúčastnená osoba, je štandardný postup, pričom najskôr musí zásahová jednotka zabezpečiť priestor, až následne sa začnú vykonávať procesné úkony, a to aj z toho dôvodu, že v rodinnom dome bývali osoby, ktoré boli držiteľmi zbrojného preukazu ako aj vlastníckmi zbraní“. S ohľadom na to nemôže argumentácia dovolateľa zodpovedať naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku;

- nezákonnosť dôkazov - prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky:

Obvinený argumentoval nezákonnosťou prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky, pretože v čase použitia informačno-technických prostriedkov bolo zaznamenaných niekoľko tisíc hovorov, ale len osem z nich bolo vykonaných ako dôkaz na hlavnom pojednávaní a boli vytrhnuté z kontextu celej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k týmto výhradám obvineného konštatuje, že podľa § 115 ods. 6 Trestného poriadku, ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, pripája sa k nemu doslovný prepis záznamu v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie, teda nie každý prepis ako sa obvinený mylne domnieva. Zároveň obvinený nemal akékoľvek pripomienky k oboznámeným prepisom záznamov telekomunikačnej prevádzky a ani nenavrhol doplniť dokazovanie v tomto smere, čo vyplýva zo zápisnice Okresného súdu v Trnave o hlavnom pojednávaní zo 4. novembra 2019 (č .l. 398 - 402). Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného k záveru, že táto časť prepisov záznamov je vykladaná v inom kontexte, tieto nezodpovedajú § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, pretože zasahujú do skutkových zistení, čo v dovolacom konaní nie je relevantné.

S poukazom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dôvod dovolania podľa §

371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nebol v trestnej veci obvineného preukázaný.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného, ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôraznil vyššie, dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení a v zásade vôbec neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili sudy nižších stupňov, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania (výnimkou je len dôvod dovolania dostupný iba pre ministra spravodlivosti). Inak povedané, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je síce uplatňovaný z formálneho hľadiska, no s poukazom na vecný obsah ďalšej argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní (vlastníctvo sklenných fajok, zaistené stopy kokaínu na bankovkách obvineného, popretie skutočnosti, že by kokaín patril obvinenému a popretie spáchania skutku) ide celkom zjavne o námietky skutkového charakteru, napádajúce výlučne skutkové zistenia a polemizujú so závermi vykonaného dokazovania.

Skutková veta, tak ako bola ustálená zo strany súdov nižšieho stupňa, je pre dovolací súd záväzná - v predmetnom mimoriadnom opravnom konaní už nemožno prehodnocovať ustálené skutkové závery, skúmať ich úplnosť, či správnosť, a to s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, veta za bodkočiarkou, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania.

Riadiac sa vyššie vyjadrenými závermi s poukazom na to, že dôvody dovolania uplatňované obvineným v podanom dovolaní neboli opodstatnené, rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.